Omgevingsaanpak communicatie en participatie Hoogte Kadijk
Locatiespecifieke aanpak bij Participatieplan Elektriciteitsstations
Gemeente Amsterdam, TenneT, Liander

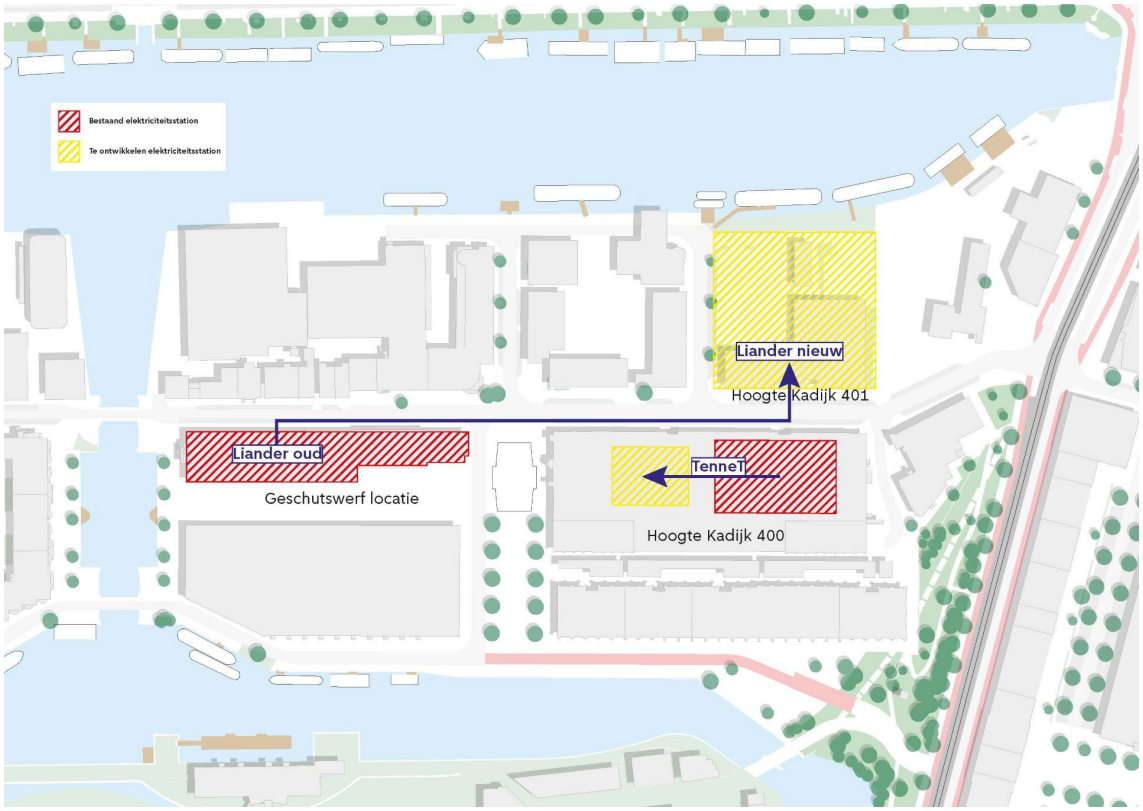
Aanleiding

In 2050 is de vraag naar elektriciteit in Amsterdam naar verwachting 3 tot 4 keer hoger dan nu, vanwege digitalisering, economische ontwikkelingen, nieuwbouw en verduurzaming. In de komende 10 jaar zal de elektriciteitsinfrastructuur in Amsterdam daarom minimaal verdubbeld moeten worden. Dit belangrijke project bestaat uit het realiseren van nieuwe elektriciteitsstations of uitbreidingen van bestaande elektriciteitsstations, waaronder de vervanging en uitbreiding van de bestaande elektriciteitsstations van Liander en TenneT op de Hoogte Kadijk.

Hoogte Kadijk is een elektriciteitsknooppunt

De Hoogte Kadijk is één van de belangrijkste knooppunten in het Amsterdamse elektriciteitsnetwerk. Op de Hoogte Kadijk zijn twee bestaande elektriciteitsstations: één op de Hoogte Kadijk 400 (in het oude Energeticagebouw) en één tussen de Entrepotdoksluis en de Geschutswerf (langs Hoogte Kadijk). Samen voorzien deze stations ongeveer 200.000 huishoudens van stroom. Beide elektriciteitsstations zijn sterk verouderd.

- Het TenneT station wordt inpandig uitgebreid in het gebouw van Energetica (Hoogte Kadijk 400)
- Er wordt een nieuw elektriciteitsstation gebouwd op de kavel ter hoogte van de Hoogte Kadijk 401, tussen de Kruithuisstraat, de Hoogte Kadijk en het tankstation. Dit elektriciteitsstation vervangt het bestaande Liander elektriciteitsstation tussen de Entrepotdoksluis en de Geschutswerf.
- Het bestaande Liander elektriciteitsstation (Geschutswerf) wordt op termijn gesloopt.
- Voor de aansluiting van beide stations aan elkaar en aan het netwerk, vinden ook kabelwerkzaamheden plaats. Daar is ook impact van te verwachten op een bepaald moment.
- Het realiseren van deze twee elektriciteitsstations, biedt op termijn mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling (zoals bijvoorbeeld woningen).
    - Na ingebruikname van het nieuwe elektriciteitsstation van Liander, komt er ruimte voor ontwikkeling op de Geschutswerf.
    - Na verplaatsing van het TenneT station van de Oosthal naar de Westhal binnen het gebouw Energetica, komt op termijn mogelijk ruimte in dit gebouw voor andere invulling. Dit komt op een later moment aan de orde.

Inpassingsproces en participatie

TenneT, Liander en gemeente Amsterdam werken samen binnen de Taskforce Congestie Amsterdam (TFCA). Bij de inpassingsfase werken ze volgens een afgesproken werkwijze (Protocol van Inpassing) en het participatieplan Elektriciteitsstations. Deze omgevingsaanpak is in samenwerking met gemeente Amsterdam (EVA), Liander en Tennet opgesteld en afgestemd met Stadsdeel Centrum en dient als locatiespecifieke uitwerking van het participatieplan Elektriciteitsstations. In het plan is rekening gehouden met de samenhang met de op termijn te ontwikkelen gebiedsagenda voor de ontwikkeling van het grotere gebied van Stadsdeel Centrum.

Uitgangspunten participatie
Er zijn twee overkoepelende, gezamenlijke participatieplannen voor elektriciteitsstations en kabelverbindingen vastgesteld op basis van de participatieverordening van Amsterdam.

- Elektriciteitsstations: https://open.amsterdam/woo-zoeken/detail/08ba6889-adf5-4988-aa35-2c3c5b636813
- 150 kV kabelverbindingen: https://open.amsterdam/woo-zoeken/detail/37a3261e-d624-44c2-9441-ef8dcb2ce8b8

Participatieniveau locatiebesluit

- *Informeren en luisteren*. Betrokkenen kunnen niet meedenken over de locatie van de elektriciteitsstations.
- *Adviseren* over beperken overlast en communicatie over het project (hoe willen de betrokkenen op de hoogte blijven)

Participatieniveau stedenbouwkundige en ruimtelijke inpassing en het ontwerp

- *Adviseren*. De netbeheerders stellen technische eisen (veiligheid en leveringszekerheid) aan de realisatie van het elektriciteitsstation. Daarnaast is er wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid die leidend zijn. Betrokkenen kunnen wensen kenbaar maken over het ontwerp van het gebouw en, indien mogelijk, over de inrichting van het terrein. We laten betrokkenen weten wat we met hun ideeën (kunnen) doen.

Aanpak: vanuit verschillende rollen samen naar de buurt
We communiceren over het project, de twee elektriciteitsstations en de aankondiging van het trekken van de kabels, in één keer naar de omgeving. Nog niet de hele planning, omvang en impact zijn op dit moment bekend. We vertellen wat we nu weten en ook dat we sommige dingen nu nog niet weten.

De gemeente en de netbeheerders hebben voor het communiceren over elektriciteitsstations de volgende afspraken gemaakt:

- De aanpak voor het project past altijd binnen het overkoepelende participatieplan.
- De omgeving wordt tijdig en volledig geïnformeerd over het project en de gevolgen voor de buurt.
- We geven duidelijkheid over de mate waarin bewoners betrokken kunnen worden bij (onderdelen van) de veranderingen en gevolgen.
- We zijn duidelijk over de planning, en belangrijke mijlpalen melden we proactief.
- We zorgen voor een helder verhaal, waarin rollen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn.
- Omwonenden worden vanaf het locatiebesluit betrokken. Zo is er ruimte om zorgen en wensen te horen van de buurt.
- We stellen ons op als betrouwbare partijen die onze verantwoordelijkheid serieus nemen.

Aanpak elektriciteitsstations
Op hoofdlijnen gaat het om de volgende stappen:

A. Locatiebesluit (Q1 2026)

- De feitelijke locaties zijn bepaald met de Raadsvoordrachten voor de aankoop van Energetica (Hoogte Kadijk 400) en aankoop van de RVB-kavel (Hoogte Kadijk 401) en als locatiebesluiten zijn dus bestuurlijk bevestigd. Deze besluiten zijn echter vertrouwelijk Met dit publieke locatiebesluit van Stadsdeel Centrum creëren we een startpunt om met de omgeving in gesprek te gaan.
- Met het DB- besluit van 10 maart 2026 met het voornemen om mee te werken aan de juridisch-planologische procedure start de communicatie met de omgeving. De omgevingsmanager(s) gaan in persoonlijk gesprek met geselecteerde stakeholders uit de omgevingsanalyse. De ruime omgeving wordt met een bewonersbrief uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op 26 maart 2026 en wordt dan geïnformeerd over het voornemen. Met deze brief voor de startbijeenkomst wordt de (inpandige) uitbreiding van TenneT en het voornemen voor het verplaatsen van de vestiging van Liander, en de verdere planning

op hoofdlijnen van de ontwikkeling en bijbehorende communicatiemomenten gedeeld. Bij het locatiebesluit is het participatieniveau *Informeren* en *luisteren*. Betrokkenen kunnen niet adviseren over de locatie van de elektriciteitsstations. Wel kunnen betrokkenen in deze fase *Adviseren* over het beperken van overlast en communicatie over het project (hoe willen de betrokkenen op de hoogte gehouden worden). Dit dient als input voor de verdere uitwerkingen, ontwerpen en BLVC-plan (bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie). Na de informatiebijeenkomst blijven omgevingsmanagers beschikbaar voor gesprekken met de omgeving.

B. Inpassingsfase (Q2-3 2026)

- De gemeente en netbeheerders leveren als resultaat van deze fase een bouwenvelop (BE) op met ruimtelijke en architectonische eisen op basis van gemeentelijk beleid en specifieke gebiedskenmerken.
- In een vervolgbijeenkomst met de buurt wordt ook over de inpassing gesproken. De omgeving kan zijn wensen meegeven over de inpassing.
- In een derde bijeenkomst wordt de omgeving geïnformeerd over het schetsontwerp. Daarin laten we aan de hand van het ontwerp zien wat er met de wensen van de omgeving gedaan is, en wat wel en wat niet is meegenomen en waarom. De Commissie Omgevingskwaliteit (COK) geeft vooraf advies over architectonische uitgangspunten, en toetst uiteindelijk de aanvraag omgevingsvergunning aan een goede omgevingskwaliteit.
- Bij deze fase is het participatieniveau *Adviseren*. De netbeheerders stellen technische (veiligheids)eisen aan de realisatie van het elektriciteitsstation. Daarnaast is er wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid die leidend zijn. Betrokkenen kunnen wensen kenbaar maken over het ontwerp van het gebouw en, indien mogelijk, over de inrichting van het terrein. We laten betrokkenen weten wat we met hun ideeën (kunnen) doen.

C. Omgevingsplan

- De ontwikkeling van Energetica past binnen het huidige vigerende omgevingsplan.
- Voor de Hoogte Kadijk 401 wordt een wijziging van het omgevingsplan aangevraagd. Initiatief daarvoor ligt bij netbeheerder Liander. In deze procedure vindt participatie plaats zoals beschreven in de Omgevingswet.

D. Omgevingsvergunning

- Liander en TenneT vragen omgevingsvergunning aan voor de activiteit 'bouwen'

Communicatiemiddelen in huidige fase

Locatiebesluit
De locatiebesluiten worden gepubliceerd op de projectpagina's van de netbeheerders en via de besluitenlijst van de gemeente Amsterdam.

Brief
Omwonenden en bedrijven in de buurt van de geplande elektriciteitsstations ontvangen een brief van de gemeente en Liander en Tennet. Via deze brief worden ze uitgenodigd voor een bewonersbijeenkomst om meer toelichting te krijgen. In de brief staat informatie over het locatiebesluit, de opgave en een link naar de projectpagina's van de elektriciteitsstations. Daarnaast worden contactgegevens verstrekt van de verschillende omgevingsmanagers. Ook bevat de brief aanvullende informatie over de manier waarop men geïnformeerd en betrokken wordt.

Persbericht
Direct na de bewonersbrief gaat er een persbericht uit om meer aandacht voor de bewonersbijeenkomst te genereren.

Projectpagina's
TenneT en Liander maken beide een projectpagina van hun project en verwijzen naar elkaar voor het andere project. Daar staan ook veelgestelde vragen op, een advies van de GGD over de elektromagnetische velden en een verwijzing naar de verschillende manieren om op de hoogte te blijven (gegevens van de omgevingsmanager en verwijzing naar de Bouwapp).

Persoonlijke benadering via omgevingsmanagers
In de buurt worden (informele) gesprekken gevoerd met bewoners en belanghebbenden. De omgevingsmanagers zijn de direct aanspreekbare mensen in de buurt en voor de buurt. Waar nodig organiseren zij gesprekken met stakeholders, zoals vve's, bedrijven en andere betrokkenen in de buurt.

Bewonersbijeenkomst(en)
Via de brief over het locatiebesluit worden alle betrokkenen in de directe omgeving uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Deze bijeenkomst is het startmoment van de participatie waarin we de buurt informeren over de opgave, het locatiebesluit en de vervolgstappen. Bij de bijeenkomst worden de volgende middelen ingezet:

- **Maquette**

De gemeente heeft een maquette laten maken waardoor de opgave ook in 3-d inzichtelijk gemaakt kan worden bij bijeenkomsten met bewoners en andere stakeholders.

- **Film**

We ontwikkelen met elkaar een film voor de bewonersbijeenkomst waarin de geschiedenis van elektriciteit en Hoogte Kadijk een rol hebben en de opgave toegelicht wordt. De monumentale status van Energetica, het feit dat dit gebied van oudsher een belangrijke rol in de elektriciteitsvoorziening van Amsterdam heeft gehad en de technische complexiteit van de opgave zijn redenen om met trots te spreken over de stappen die hier gezet worden om ook voor de toekomst de elektriciteitslevering zeker te stellen.

Tegelijkertijd zullen we de verwachte overlast voor de omgeving eerlijk beschrijven, eerlijk zijn over de verandering van omgeving voor de mensen in de Kruithuisstraat en de Hoogte Kadijk (tegenover de Geschutswerf) en goed inzichtelijk maken waar mensen terecht kunnen met hun vragen en zorgen.

- **Borden met uitleg over de opgave**

Uitleg over de opgave in de hele stad en het stadsdeel.
Uitleg over het beleid rond elektromagnetische velden.
Het proces en de globale planning.
Uitleg over hoe het elektriciteitsnetwerk werkt.
Een kaart van de kavel met de oude en nieuwe situatie.

Door zo helder mogelijk te zijn over wat we weten en wat we niet weten, willen we de omgeving zo goed mogelijk betrekken. De terugkoppeling en resultaten van de participatie vinden telkens binnen het project plaats, afhankelijk van de fase zoals hierboven beschreven onder A tot en met D.